แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ การทำน้ำยาอเนกประสงค์จากน้ำหมักมะกรูด

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวเมธยา ขะจวง

ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคล **สังกัด** ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑ – ๔๔๕๙๖๖๙ **ID Line** may_solution

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้

หมวดหมู่องค์ความรู้การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ

- ☐ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ จุดฐานเรียนรู้.....
- ☐ พื้นที่ต้นแบบ
- ☑ ปราชญ์/วิทยากร/ครูพาทำ

หมวดหมู่องค์ความรู้ภารกิจนโยบายที่สำคัญ

☐ **งานนโยบายที่สำคัญ**

- ☐ การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย
- ☐ แผนปฏิบัติการ ๙๐ วัน ปลูกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร
- ☑ อื่น ๆ .....

☐ **กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔**

- ☐ การบริหารจัดการข้อมูล/การจัดทำและประสานแผน
- ☐ อื่น ๆ เรื่อง.....

หมวดหมู่องค์ความรู้ระเบียบหรือกฎหมาย

- ☐ พรบ.จัดซื้อจัดจ้าง/เบิกจ่าย
- ☐ อื่น ๆ .....

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้

หนึ่งในกิจกรรมการฝึกอบรม โคก หนอง นา โมเดล มีการลงฐานฝึกปฏิบัติเพื่อเป็นองค์ความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ โคก หนอง นา ในส่วนฐานการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมามีฐานการเรียนรู้จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้

ฐานคนมีน้ำยาเป็นหนึ่งในฐานการเรียนรู้ที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ของการนำวัสดุดิบจากธรรมชาติที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์และได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการทำน้ำยาอเนกประสงค์ทุกขั้นตอนและสามารถนำไปต่อยอดเป็นน้ำหมักจากผลไม้รสเปรี้ยวต่าง ๆ ได้

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน

๑. เท N ๗๐ จำนวน ๒ กิโลกรัม ลงไปในถัง แล้วกวนให้เนื้อแตกฟู (กวนให้เนื้อมีสีขาวขุ่นและมีความฟู)

๒. เทผงข้นลงไป ๒ กิโลกรัม แล้วกวนให้เป็นเนื้อเดียวกัน

๓. เมื่อส่วนผสมเริ่มเข้ากันแล้วและมีเริ่มมีความฝืดให้เติมน้ำหมักลงไปก่อน ๑ ขัน (เวลาเติมน้ำหมักให้ค่อย ๆ รินลงข้างถังจะทำให้เวลาที่กวนน้ำยาปริมาณฟองจะมีน้อย)

๔. เมื่อกวนไปสักพัก เติมน้ำด่างลงไปอีก ๑ ขัน (ค่อย ๆ รินข้างถังเช่นกัน)

๕. กวนน้ำยาต่อไปเรื่อย ๆ เริ่มมีความหนืดให้เติมน้ำหมักลงไปอีก ๑ ขัน สลับกับน้ำด่างไปมาจนหมด

๖.กวนน้ำยาต่อไปเรื่อย ๆ ควรกวนด้วยแรงที่สม่ำเสมอและไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้น้ำยามีความหนืดและปริมาณฟองขณะที่กวนน้ำยามีน้อย

๗. เมื่อกวนไปซักพักหากต้องการเช็คดูว่าน้ำยามีความเหนียวตามที่ต้องการหรือไม่ ให้ยกไม้พายดูว่าน้ำยา ฯ ไหลจากไม้พายลักษณะเป็นเส้นแล้วหรือยัง ถ้าเป็นเส้นและมีความหนืดถือว่าเป็นอันใช้ได้

๘. ปิดฝาทิ้งไว้ ๑ คืน เพื่อให้ฟองยุบตัวลง วันรุ่งขึ้นจึงจะสามารถนำมาใช้ได้

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. ถังควรเป็นถังก้นเรียบ เพราะหากใช้ถังที่ก้นนูนขึ้นมา เวลากวนส่วนผสมจะไม่ทั่วถึงและไม่เป็นเนื้อเดียวกัน

๒. ขนาดของไม่พายที่กวนต้องมีขนาดที่พอเหมาะกับขนาดถัง

๓. การกวนน้ำยา ฯ ควรกวนไปในทางเดียวกันด้วยแรงที่สม่ำเสมอตั้งแต่ครั้งแรกที่กวน N ๗๐ เพราะจะทำให้ตัวน้ำยา ฯ เข้ากันได้ดีและเกิดฟองน้อยระหว่างกวนน้ำยา ฯ

๔. เวลาเติมน้ำหมักหรือน้ำด่างให้ค่อย ๆ รินลงข้างถังจะทำให้เวลาที่กวนน้ำยามีปริมาณฟองน้อยทำให้ง่ายต่อการดูว่าน้ำยา ฯ ของเราเข้ากับส่วนผสมแล้วหรือยัง

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑. หากกวนน้ำยา ฯ แล้วไม่หนืดเสียที สามารถเติมผงข้นเพิ่มเข้าไปได้ โดยค่อยๆเติมในปริมาณที่น้อยแล้วค่อย ๆ กวนต่อไปจนน้ำยามีความหนืดเป็นที่พอใจ (ต้องกวนจนผงข้นละลายเข้ากับน้ำยาด้วย)

๒. หลังจากที่กวนน้ำยาได้ที่แล้วหากต้องการนำไปใช้ก็สามารถทำได้ แต่หากต้องการใช้ในภายหลังควรปิดฝาทิ้งไว้ ๑ คืน เพื่อให้ฟองยุบตัวลงและน้ำยา ฯ มีความใสน่าใช้งาน เพราะหากว่ากวนเสร็จแล้วกรอกใส่ขวดเลยจะทำให้วันรุ่งขึ้นปริมาณที่เรากรอกใส่ขวดลดลงเพราะฟองที่ยุบตัวทำให้ไม่เต็มขวดและต้องเสียเวลามากรอกเพิ่ม

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้

๑. สามารถทำน้ำยาอเนกประสงค์ที่มีความปลอดภัยไว้ใช้ในครัวเรือน

๒. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้และเป็นการพึ่งพาตนเอง

๓. เป็นการนำของที่มีอยู่ในบ้านหรือในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยไม่ทิ้งให้เสียเปล่า

๔. สามรถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับบุคคลที่สนใจได้

๙. ข้อมูลประกอบอื่นๆ (ถ้ามี)

.....-.....